

energiavirasto

Ajankohtaista päästökaupasta

Todentajapäivä 27.10.2016

Tekninen asiantuntija Tommi Itkonen

Reilua energiaa

Esityksen sisältö

- Komission todentamiskoulutus 14.-15.9
- Komission suorittama tarkastus MRVA:n toimeenpanon osalta
- Huomioita päästöselvityksistä ja todentamisraporteista
- Todentamisraporttien merkintöjen luokittelu
- Parannussuositukset
- Laitoskäynnin väliin jättämisen uusitut kriteerit
- Tarkkailumenetelmän tilapäiset muutokset ja tietoaukot

Komission todentamiskoulutus 14.-15.9

Muutamia nostoja koulutuksesta:

- Todentajan riskianalyysi avainroolissa todentamistoimien suunnittelussa sekä niiden aikana
  - Riskianalyysiä päivitettävä todentamisen aikana, esimerkiksi havaittujen sääntöjenvastaisuuksien johdosta
- Toiminnanharjoittajan kontrollitoimien tai muiden menettelyjen kehittäminen
  - Miksi toiminnanharjoittajan kontrollitoimet eivät havainneet poikkeamaa? Onko kontrollitoimissa parannettavaa?
- Raportoiminen muutoksista laitoksen kapasiteetissa, tuotantotasossa ja toiminnassa, joilla voisi olla vaikutusta jaettaviin päästöoikeuksiin ja joita toiminnanharjoittaja ei ole raportoinut toimivaltaiselle viranomaiselle
- Tarkkailumenetelmän tilapäiset muutokset (MRR 23 artikla): onko tilapäisistä muutoksista ilmoitettu Energiavirastolle ja onko toiminnanharjoittaja toiminut ilmoituksen mukaisesti

Komission suorittama tarkastus MRVA:n toimeenpanon osalta

- Komissio antanut palautteen vuonna 2014 suorittamansa maatarkastuksen ja myöhempien lisätietokyselyjen pohjalta: *"...Finland now appears to be in the upper quartile regarding Member State performance."*
- Palautteessa annettu myös muutamia todentamista koskevia suosituksia:
  - A1-laitosten osalta tulisi päästöluvan muutoksen yhteydessä tarkistaa, voiko laitos saavuttaa korkeampia määrittämistasoja ilman lisävaivaa. Todentajien parannussuositukset hyvä apu asian tarkistamiseen
  - Päästöselvityksiä ja todentamisraportteja tulisi tarkistaa yksityiskohtaisemmin sekä käyttää tarkistamisessa esim. tarkastuslistoja
  - Todentamisraporttien merkintöjen luokitteluissa tulisi noudattaa komission ohjeistusta

Huomioita päästöselvityksistä ja todentamisraporteista

- Päästöselvitysten tiedoissa puutteita tai tiedot virheellisiä
  - Määrätietoja ja laskentakertoimia ilmoitettu nollaksi, vaikka ilmoitettu päästöjä
  - Laskentakertoimille ilmoitettu väärää arvoja, esim. vanha Tilastokeskuksen kerroin
  - Lähdevirtojen energiasisältöjä ei ole ilmoitettu (prosessilaitokset)
- Todentamisraporteissa virheellisiä luokitteluja tai puutteellisia tietoja poikkeamien vaikutuksista raportoituihin tietoihin
  - Pääasiassa tapauksia, joissa väärintulkinnaksi merkitty asia olikin vain poikkeama tai poikkeaman vaikutusta raportoituihin tietoihin ei ollut arvioitu
  - Myös muutama tapaus, jossa väärintulkinta/poikkeama oli raportoitu vain parannussuosituksena

Todentamisraportin merkintöjen luokittelu

- Merkintöjen luokittelu uusittiin ennen vuoden 2015 todentamista
  - Onko FINETS-järjestelmässä oleva luokittelu selkeä?
  - Oliko merkintöjen luokittelussa ongelmia?

Väärintulkinnat, poikkeamat ja MRR:n vastaiset menettelyt

Sisältääkö päästöselvitys vähäisiä tai olennaisia väärintulkintoja, poikkeamia tai MRR:n vastaisia menettelyitä?*: Kyllä Ei

? Väärintulkinnat, joita ei ole korjattu ennen todentamisraportin antamista

Erittele alle havaitut väärintulkinnat sekä perustelut sille, miksi kukin mainittu väärintulkinta on/ei ole olennainen:

Onko korjaamattomilla väärintulkintoilla yksin tai yhdessä muiden väärintulkintojen kanssa olennaista vaikutusta raportoituihin kokonaispäästötietoihin?:

? Poikkeamat, joita ei ole korjattu ennen todentamisraportin antamista

Erittele alle havaitut poikkeamat sekä perustelut sille, miksi mainittu poikkeama on/ei ole olennainen:

Onko korjaamattomilla poikkeamilla yksin tai yhdessä muiden poikkeamien kanssa vaikutusta raportoituihin tietoihin ja aiheuttaako se olennaisia väärintulkintoja?:

? MRR:n noudattamatta jättäminen

Erittele alle havaitut MRR:n vastaiset menettelyt:

Todentamisraportin merkintöjen luokittelu

- Merkinntät luokitellaan väärintulkinnoksi, poikkeamiksi ja/tai MRR:n vastaisuuksiksi. Lisäksi voidaan esittää parannussuosituksia
  - Päästöselvityksessä raportoiduissa tiedoissa on virhe → väärintulkinta
  - Toiminnanharjoittaja ei ole toiminut hyväksytyt tarkkailusuunnitelman tai päästöluvan mukaisesti → poikkeama
  - Toiminnanharjoittaja ei ole toiminut MRR:n vaatimusten mukaisesti → MRR:n vastaisuus
    - Myös tapaukset, joissa hyväksytty tarkkailusuunnitelma on MRR:n vaatimusten vastainen
- Komission ohjeistuksen mukaan sama asia tulee raportoida tarvittaessa useassa eri luokassa. Tärkeintä kuitenkin tunnistaa:
  - Onko asia parannussuositus, vai väärintulkinta/poikkeama
  - Onko asia pelkkä poikkeama/MRR:n vastaisuus, vai myös väärintulkinta

Todentamisraportin merkintöjen luokittelu

- Poikkeamien osalta tulee myös arvioida, onko niillä ollut vaikutusta raportoituihin tietoihin. Jos poikkeama on aiheuttanut virheen raportoituihin tietoihin, se tulee raportoida myös väärintulkintana (esim. lähdevirrälle sallittu epävarmuus ylittynyt, tietoaukkoa ei ole paikattu konservatiivisesti...)

Parannussuositukset

- Parannussuosituksia tehdään Suomessa vähän muihin maihin verrattuna
  - Vuonna 2015 parannussuosituksia esitetty 15 laitoksen osalta (laitoksia yhteensä 569 kpl, suosituksia n. 2,6 % laitoksista)
- AVR:n 30 artiklan mukaan todentajan on esitettävä parannussuosituksia, jos niille on havaittu tarvetta
  - Toiminnanharjoittajan riskinarviointi ajan tasalla?
  - Kontrollitoimien kehittäminen tapahtuneen poikkeaman johdosta (esim. mittalaite jäänyt kalibroimatta)?
  - Ylemmän määrittämistason saavuttaminen ilman lisävaivaa?

Laitoskäynnin väliin jättämisen uusitut kriteerit

- Muutokset on hyväksytty ilmastonmuutoskomiteassa ja ne ovat välittömästi voimassa → sovelletaan vuoden 2016 todentamisesta alkaen
- Todentajilta saatuja ehdotuksia olivat:
  - Kriteeri I sallisi pääpolttoaineeksi maakaasun *tai kaupallisen peruspolttoaineen*
  - Uusi kriteeri sellaisille laitoksille, joita ei ole käytetty lainkaan tai vain koekäytetty
- Energiaviraston linjauksessa lähdevirtojen merkityksisyyksiin liittyen on huomioitu nollapäästäiset/vähäpäästäiset laitokset
- Laitoskäynnin väliin jättämisen lähtökohtana on todentajan riskianalyysi

Tarkkailumenetelmän tilapäiset muutokset ja tietoaukot

- Jos tarkkailusuunnitelmassa hyväksyttyä lähdevirran toimintotiedon tai laskentakertoimen määrittämistasoa ei voida tilapäisesti soveltaa, toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa siitä viivytyksettä Energiavirastolle MRR:n 23 artiklan mukaisesti
  - Todentamisraporttiin ei tarvitse tehdä poikkeamamerkintää, jos toiminnanharjoittaja on ilmoittanut asiasta 23 artiklan mukaisesti tai laitoksen hyväksytty tarkkailusuunnitelma sisältää kyseisen tietoaukon arviointimenetelmän. Todentajan tulee kuitenkin arvioida:
    - Ovatko toiminnanharjoittajan kontrollitoimet riittävät
    - Onko käytetty väliaikainen tarkkailumenetelmä konservatiivinen ja aiheuttiko se olennaisia väärintulkintoja
  - Muutoin tietoaukko merkitään todentamisraporttiin poikkeamaksi, tarvittaessa myös väärintulkinnaksi

Tarkkailumenetelmän tilapäiset muutokset ja tietoaukot

- Toiminnanharjoittajan tulee muuttaa tarkkailusuunnitelmaa, jos päästöjen määrittämisen kannalta olennaisia tietoja puuttuu ja käytettävää arviointimenetelmää tietoaukon paikkaamiseksi ei ole esitetty tarkkailusuunnitelmassa

Kiitos!

Tommi Itkonen
Tekninen asiantuntija
puh: 029 5050 015
tommi.itkonen@energiavirasto.fi

energiavirasto

